

Allmänna bidrag till kommuner

25

Förslag till statsbudget för år 1997

Allmänna bidrag till kommuner

Innehållsförteckning

1.	Förslag till riksdagsbeslut	5
2.	Inledning	7
3.	Bidrag och ersättningar till kommuner och landsting	11
3.1	Allmänt	11
3.2	Anslag	11
A1.	Generellt statsbidrag till kommuner och landsting	11
A2.	Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting	13
A3.	Statligt utjämningsbidrag till kommuner och landsting ...	13

1. Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. för budgetåret 1997 anvisar anslagen under utgiftsområde 25 *Allmänna bidrag till kommuner* enligt följande uppställning:

ANSLAG	ANSLAGSTYP	ANSLAGSBELOPP (tusental kr)
A 1. Generellt statsbidrag till kommuner och landsting	ramanslag	62 227 000
A 2. Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting	reservationsanslag	400 000
A 3. Statligt utjämningsbidrag till kommuner och landsting	obetecknat anslag	20 985 000
Summa för utgiftsområdet		83 612 000

2. Inledning

Presentation av utgiftsområdet

Utgiftsområdet omfattar merparten av statens utgifter för bidrag till kommuner och landsting. Bidragen lämnas dels i form av allmänt finansiellt stöd till kommuner och landsting, dels i form av bidrag för att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar mellan kommuner respektive landsting. Dessutom kan bidrag lämnas för särskilda insatser i vissa kommuner och landsting.

De generella bidragen fördelas till kommuner respektive landsting i relation till antal invånare och utgör ett allmänt finansiellt stöd till deras verksamhet.

Bidraget för särskilda insatser syftar i första hand till att tillfälligt stödja kommuner och landsting som har en särskilt svår ekonomisk situation och som kan få problem vid införandet av det nya utjämningsystemet för kommuner och landsting (prop. 1995/96:64, bet. 1995/96:FiU5, rskr. 1995/96:116). Medlen för särskilda insatser har hittills inte delats ut.

Det statliga utjämningsbidraget till kommuner och landsting syftar till att ge alla kommuner och landsting likvärdiga förutsättningar att bedriva sin verksamhet. Anslaget motsvaras av en lika stor inkomst på statsbudgetens inkomstsida, vilken består av de avgifter som kommuner och landsting erlägger i det nya utjämningsystemet.

Ramen för utgiftsområdet år 1997 föreslås i denna proposition höjas med 3 779 miljoner kronor, i huvudsak för att kompensera för statliga åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin. Denna förändring har beaktats på statsbudgetens inkomstsida.

Utgångspunkter för besparingar och prioriteringar

Bakgrund

Statsbidragen till kommuner och landsting har i princip hållits nominellt oförändrade de senaste åren med undantag för regleringar som har gjorts enligt finansieringsprincipen. Under denna tid har stora besparingar

gjorts i staten utgifter, främst i transfereringssystemen. Regeringens principiella grundsyn är att kärnverksamheterna i kommuner och landsting, dvs. skola, vård och omsorg, skall prioriteras framför statliga transfereringar. Ambitionen har därför varit att värna dessa.

Den kommunala sektorn har under 1990-talet anpassat verksamheten efter de ekonomiska förutsättningarna genom att minska sin konsumtion och öka produktiviteten. Sysselsättningen har därigenom minskat i sektorn. Samtidigt har behoven inom vissa kommunala verksamheter ökat. Trots att stora anpassningar har gjorts finns det ett antal kommuner och landsting som inte har balans i sin ekonomi.

Även under de närmaste åren krävs en restriktiv utveckling av de offentliga utgifterna, vilket är bakgrunden till att ett tak för de offentliga utgifterna införs från och med år 1997. Utgiftstaket har för kommuner och landsting givits en annan innebörd än för statsbudgeten och socialförsäkringssektorn, eftersom staten endast indirekt kan styra sektorns utgifter. Det kommunala utgiftstaket för år 1997 utgörs därför av en beräkning av de förväntade utgifterna i enlighet med de ekonomiska och regelmässiga förutsättningar som presenteras i föreliggande budgetproposition. Regeringens bedömning har varit att statsbidragen bör vara högst nominellt oförändrade, att skattetrycket inte får öka samt att ekonomisk balans bör uppnås i kommuner och landsting. Samtidigt bör den kommunala sektorn inte bidra till att öka den öppna arbetslösheten.

Mot denna bakgrund träffade regeringen i mars i år en överenskommelse med Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet om den kommunala ekonomin för åren 1997 och 1998 i syfte att ge kommuner och landsting stabila förutsättningar att bedriva sin verksamhet under de närmaste åren (prop. 1995/96:150, bet. 1995/96:FiU10, rskr. 1995/96:304). Regeringen och de båda förbundsledningarna är överens om att den verksamhet som kommuner och landsting bedriver är av utomordentligt stor betydelse för människors välfärd och att verksamheter som barnomsorg, skola, sjukvård och äldreomsorg därför måste värnas och utvecklas, även i en ekonomiskt ansträngd situation.

Överenskommelsen mellan regeringen och Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet

Överenskommelsen innebär att förbunden utfäster sig att verka för att skatterna inte höjs i kommuner och landsting under åren 1997 och 1998. De åtar sig vidare att verka för att kommuner och landsting i möjligaste mån undviker att säga upp fast anställd personal så att denna inte hamnar i öppen arbetslöshet. Slutligen åtar de sig att verka för att det kommunala förnyelsearbetet drivs vidare i syfte att göra verksamheten bättre och mer kostnadseffektiv.

Regeringen å sin sida åtar sig att hålla statsbidragen på en nominellt oförändrad nivå även åren 1997 och 1998 och att kommunsektorn får behålla sina skatteinkomster oavsett ekonomisk utveckling. Staten åtar sig vidare att ekonomiskt reglera nya och ändrade regler som påverkar det kommunala skatteunderlaget och det kommunala utgiftstrycket, utöver tidigare aviserade åtgärder i statens 118-miljardersprogram. Vidare kommer ett lagstadgat balanskrav att införas först år 1999 för kommunerna och år 2000 för landstingen. Staten åtar sig dessutom att genomföra avregleringar bl.a. i fråga om socialbidragen, i syfte att minska trycket på de kommunala kostnaderna.

I syfte att motverka fortsatta skattehöjningar och förbättra kontrollen över de offentliga utgifterna föreslog regeringen i maj (prop. 1995/96:213) att om en kommun eller ett landsting fastställer en högre skattesats för år 1997 eller 1998 än den som gäller för år 1996 skall det generella statsbidraget till kommunen respektive landstinget minskas med ett belopp som motsvarar hälften av den ökning av skatteinkomsterna som följer av skattehöjningen.

Regeringen kommer i oktober att förelägga riksdagen förslag dels om krav på ekonomisk balans i kommunernas och landstingens budgetar och dels om en kommunal redovisningslag. Avsikten är att balanskravet, som tidigare nämnts, skall införas år 1999 för kommuner och år 2000 för landsting och innefatta en hantering av pensionsavsättningarna enligt den s.k. blandade modellen. Remissbehandling av ett förslag till kommunal redovisningslag som presenterades i betänkandet Kommunal redovisning (Ds 1996:30) har just avslutats.

Förslag inför år 1997 som påverkar kommunernas och landstingens ekonomi

Regeringen presenterar i föreliggande budgetproposition ett antal förslag inom olika områden vilka får effekter för kommuner och landsting från år 1997. Regeringen har även tidigare presenterat vissa förslag med kommunala effekter från samma år.

Regeringen har haft överläggningar med Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet om dels vilka effekter de olika förändringarna har för kommu-

ner och landsting och dels frågan om ekonomiska regleringar mellan staten och kommuner och landsting med anledning av dessa effekter. Utgångspunkten i dessa överläggningar har, i enlighet med den i mars träffade överenskommelsen, varit statliga åtgärder utöver det s.k. 118-miljardersprogrammet som påverkar den kommunala ekonomin åren 1997 och 1998.

Även i det s.k. 118-miljardersprogrammet ingår åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin. Regeringen har gjort bedömningen, bl.a. i den ekonomiska vårpropositionen (prop. 1995/96:150, bet. 1995/96:FiU10, rskr. 1995/96:304), att kommuner och landsting inte kan kompenseras för dessa effekter eftersom programmet måste fullföljas i alla delar för att uppnå saneringen av de offentliga finanserna.

Det allt överskuggande problemet för den svenska ekonomin och välfärden är den höga arbetslösheten. Den har stora negativa effekter såväl för enskilda människor som för samhällsekonomin i stort och inte minst för kommuner och landsting. Riksdagen har därför beslutat om åtgärder som syftar till att halvera den öppna arbetslösheten och öka kompetensen hos arbetskraften. Detta gäller t.ex. det antagna programmet för *småföretagarutveckling, kretsloppsanpassningen och utbildningssatsningen* (prop. 1995/96:222, bet. 1995/96:FiU15, rskr. 1995/96:307) samt sänkta *socialavgifter* (prop. 1996/97:21). Dessa åtgärder bedöms i både kortare och längre perspektiv komma att ge positiva effekter för kommuner och landsting. Utbildningssatsningen beräknas ge vissa ekonomiska effekter, främst på så sätt att människor som idag saknar beskattningsbara inkomster kommer att kunna studera med utbildningsbidrag, vilket genererar nya kommunala skatteinkomster.

Regeringen har också lagt förslag om ett antal åtgärder som syftar till att förstärka de offentliga finanserna och även att finansiera den nämnda utbildningssatsningen. Bland dessa åtgärder ingår en höjning av *energiskatterna* (prop. 1995/96:198, bet. 1995/96:SkU31, rskr. 1995/96:305) samt en förlängning av den period under vilken arbetsgivare skall svara för *sjuklön* (prop. 1995/96:209). Båda dessa åtgärder innebär en utgiftsökning för bl.a. kommuner och landsting.

Regeringen har aviserat att *ersättningsnivåerna i arbetslöshets- och sjukförsäkringen* skall höjas från 75 % till 80 % fr.o.m. år 1998, vilket beräknas öka de kommunala skatteinkomsterna. Regeringen föreslår också andra regelförändringar i *transfereringssystemen*, bl.a. för att finansiera de höjda ersättningsnivåerna. Detta gäller främst förändrade arbetsvillkor och förvärvsbegrepp i arbetslöshetsförsäkringen, men även slopad s.k. "mamma/pappa-månad", förkortad omställningspension, ändrad antagandepoäng för förtidspension, växling mellan folkpension och pensionstillskott i efterlevandepensionen för vuxna samt inkomstprövning av änkepensioner. Dessa förändringar beräknas minska de kommunala skatteinkomsterna. Vissa av de här redovisade förändringarna kommer att kunna påverka socialbidragen i såväl negativ som positiv riktning.

Skatteunderlagsförändringar faller inom ramen för den träffade överenskommelsen, liksom även andra förändringar som påverkar det kommunala utgiftstrycket. Sådana förändringar skall enligt överenskommelsen föranleda en ekonomisk reglering mellan staten och kommuner respektive landsting.

Regeringen och de båda kommunförbunden är överens om att de ekonomiska effekterna för kommuner och landsting av vissa av de ovan redovisade åtgärderna är svåra att bedöma. Den gemensamma bedömningen är emellertid att den sammantagna effekten av alla åtgärder som har aktualiserats t.o.m. föreliggande proposition för åren 1997 och 1998 bör vara neutral för kommuner och landsting. I denna bedömning har även inkluderats de olika förslagens effekter på kommunernas socialbidrag.

Regeringen avser att senare lägga fram förslag till ändrade regler för socialbidragen i enlighet med överenskommelsen.

Den i proposition 1996/97:19 föreslagna förändringen i *beskattningen av bilförmåner* beräknas leda till en minskning av de kommunala skatteinkomsterna med 533 miljoner kronor fr.o.m. år 1997. Regeringen och förbunden är överens om att denna förändring skall regleras och således föranleda en höjning av de generella statsbidragen med motsvarande belopp.

Den 1 januari 1996 infördes ett nytt system för *återbetalning av mervärdesskatt* till kommuner och landsting (prop. 1995/96:64, bet. FIU5, rskr. 1995/96:116). Den ekonomiska regleringen av denna förändring uppgick till 19 000 miljoner kronor. Beloppet baserades dock på ett osäkert underlag. Utgångspunkten för regleringen var att den skulle vara statsfinansiellt neutral vid övergången till det nya systemet. Ett mer aktuellt underlag finns nu tillgängligt, vilket visar att den sammantagna regleringen på helårsbasis skall uppgå till 22 482 miljoner kronor. Regeringen och förbunden är mot denna bakgrund överens om en permanent reglering, vilken innebär att nivån på det generella statsbidraget fr.o.m. år 1997 skall höjas med 3 482 miljoner kronor.

I tilläggsbudgeten i denna proposition har regeringen lämnat förslag till slutlig reglering av den nya systemet för mervärdesskatt avseende år 1996, vilken föreslås uppgå till 483 miljoner kronor. Att beloppet år 1996 är lägre än för år 1997 beror på att det är beräknat med hänsyn tagen till den eftersläpningseffekt som finns i systemet. Under januari och februari 1996 har utbetalningar motsvarande 2 999 miljoner kronor från det ordinarie mervärdesskattesystemet skett till kommuner och landsting, vilka avser december 1995. Eftersom den totala belastningen på det nya systemet minskar i motsvarande grad år 1996 har den totala regleringen för detta år sänkts med ett belopp motsvarande dessa utbetalningar, vilket är nödvändigt för att uppnå den statsfinansiella neutralitet som förutsattes vid den ursprungliga regleringen. Vid ett eventuellt avslutande av det nu införda systemet, och en återgång till ett statligt finansierat system, kommer motsvarande eftersläpningseffekt att uppstå åt andra hållet. Statens utgifter för den kom-

munala mervärdesskatten skulle då under det första året bara motsvara 11 månader, medan kommuner och landsting skulle ha kvar en månads utgifter in på införandeåret. Vid en eventuell ny förändring av systemet skall därför utgå kompensation till kommuner och landsting motsvarande utbetalningen denna överskjutande månad.

År 1997 föreslås dessutom vissa *ytterligare förändringar*, vilka föranleder en ekonomisk reglering mellan staten och kommuner och landsting enligt finansieringsprincipen. Förslagen innebär sammantaget ett tillskott om 24 miljoner kronor till kommuner och landsting.

Vid *införandet av det nya bidrags- och utjämnings-systemet* för kommuner och landsting höjdes de generella statsbidragen för att ge kompensation för höjda arbetsgivaravgifter m.m. för finansieringen av Sveriges medlemskap i EU. Medlen fördelades så att landstingen fick en relativt sett betydligt större andel till följd av högre kostnader för bl.a. landstingens införanderegler i det nya systemet. Dessa kostnader beräknas successivt minska, varför regeringen föreslår att 200 miljoner kronor flyttas från landstingens generella bidrag till kommunernas generella bidrag år 1997.

De regleringar som föreslås ske med anledning av ovanstående redovisas samlat under avsnittet Generellt statsbidrag till kommuner och landsting.

Den kommunala sektorns ekonomi de närmaste åren

I tabell 1 redovisas en beräkning av kommunsektorns ekonomi fram till och med år 2000 (se även bilaga 1, kapitel 10.4). De generella statsbidragen har i kalkylen inte justerats med hänsyn till de förslag som läggs i föreliggande proposition. Eftersom dessa förslag påverkar flera olika poster saknar detta emellertid betydelse för det finansiella sparandet i beräkningen. Effekterna av utbildningssatsningen har dock beaktats.

Utvecklingen av sektorns konsumtion har i beräkningen styrts av det aviserade kravet på att ekonomisk balans skall uppnås år 1999 för kommunerna och år 2000 för landstingen.

Det finansiella underskottet i kommunsektorn år 1996 bedöms bli större än vad som redovisades i vårpropositionen. En av de viktigaste anledningarna är att prognosen för kommunernas socialbidragsutgifter har reviderats upp jämfört med vårpropositionen. Konsumtionsutvecklingen för år 1996 har inte ändrats jämfört med bedömningen i våras, vilket leder till att konsumtionsneddragningarna under de närmaste åren nu bedöms bli större. År 1997 bedöms sektorns konsumtion minska med 0,7 procent i fasta priser, vilket kan jämföras med bedömningen i vårpropositionen som var en oförändrad konsumtionsnivå. Även under åren därefter beräknas konsumtionen minska, för att år 2000 vara oförändrad.

TABELL 1. KOMMUNSEKTORNS FINANSER ÅREN 1996 - 2000¹⁾
(miljarder kronor, löpande priser):

	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Inkomster</i>					
Skatteinkomster	275,1	274,7	287,5	302,3	316,8
Bidrag från stat och socialförs. sektor	73,6	73,4	72,1	72,0	72,3
Övrigt	53,4	54,3	55,6	57,1	59,0
Summa:	402,1	402,4	415,3	431,5	448,2
<i>Utgifter</i>					
Transfereringar	77,7	78,5	79,8	81,3	82,9
Konsumtion	302,8	311,5	319,2	327,2	338,6
Investeringar	25,2	25,5	26,5	27,1	27,6
Summa:	405,6	415,5	425,6	435,6	449,1
Konsumtion, procent ²⁾	-1,0	-0,7	-1,1	-1,0	0,0
<i>Finansiellt sparande</i>					
Kommuner	-4,8	-12,0	-10,3	-6,0	-4,1
Landsting	3,2	0,0	0,8	2,7	3,9
Övriga ³⁾	-1,9	-1,2	-0,9	-0,8	-0,7
Summa:	-3,5	-13,2	-10,3	-4,1	-1,0

Källa: Finansdepartementet

¹⁾ Utjämningsavgift för respektive utjämningsbidrag till kommuner och landsting ingår inte i kalkylen

²⁾ Årlig förändring, fasta priser

³⁾ Kyrkokommuner och kommunalförbund

3. Bidrag och ersättningar till kommuner och landsting

3.1 ALLMÄNT

I tabellen nedan redovisas den beräknade totala utgiftsnivån för utgiftsområdet med hänsyn tagen till de justeringar som föreslås till följd av finansieringsprincipen och den tidigare nämnda överenskommelsen mellan regeringen och Svenska Kommunförbundet samt Landsstingsförbundet om den kommunala ekonomin för åren 1997 och 1998.

UTGIFTSUTVECKLINGEN INOM UTGIFTSOMRÅDE 25 ALLMÄNNA BIDRAG TILL KOMMUNER FRAMGÅR AV FÖLJANDE SAMMANSTÄLLNING (miljoner kronor):

	UTGIFT	ANVISAT	UTGIFTSPROGNOS	DÄRAV	FÖRSLAG	BERÄKNAT	BERÄKNAT
	1994/95	1995/96	1995/96	1996	1997	1998	1999
Allmänna bidrag till kommuner	45 627	102 657	102 005	77 780	83 612	83 662	83 762

3.2 ANSLAG

A1. Generellt statsbidrag till kommuner och landsting¹

1994/95	Utgift	45 626 822 ²
1995/96	Anslag	79 592 000
	Utgiftsprognos	79 600 800
	därför 1996	56 795 200
1997	Förslag	62 227 000
1998	Beräknat	62 277 000
1999	Beräknat	62 377 000

¹ År 1994/95 anslagen G1. Statligt utjämningsbidrag till kommuner samt G2. Skatteutjämningsbidrag till landsting. År 1995/96 dessutom anslagen G3. Generellt statsbidrag till kommuner och G4. Generellt statsbidrag till landsting

² Beloppen anges i tusental kr

Syftet med bidraget är att det skall utgöra ett allmänt finansiellt stöd till verksamhet i kommuner och landsting. Bidraget skall dessutom vara ett instrument för att genomföra ekonomiska regleringar mellan staten och kommuner respektive landsting.

När det gäller anslagsnivån för åren 1998 och 1999 redovisas endast beräkningar. Regeringen avser att i budgetpropositionen år 1997 återkomma med förslag till regleringar av anslagen för år 1998.

Regeringens överväganden

Resurser 1997

Ramanslag 62 227 000 tkr

Regeringen föreslår att ett gemensamt ramanslag bildas av de nuvarande två anslagen Generellt statsbidrag till kommuner och Generellt statsbidrag till landsting. De båda nuvarande anslagen bör utgöra poster i det nya anslaget.

I den ekonomiska vårpropositionen (prop. 1995/95:150, bet. 1995/96:FiU10, rskr. 1995/96:304) föreslog regeringen att kompensationen till kommuner respektive landsting avseende pensioner och andra trygghetsförmåner till lärare, skolledare och sykonstuler tillfördes de generella statsbidragen. Regeringen föreslog således en ökning av det generella bidraget till kommuner respektive landsting fr.o.m. år 1997. För kommunerna föreslogs därefter en årlig ökning fram till år 2005. Det generella bidraget till kommuner ökas mot denna bakgrund med 1 320 miljoner kronor år 1997. Det generella bidraget till landsting ökas med 80 miljoner kronor.

Med anledning av det ändrade systemet för återbetalning av mervärdesskatt till kommuner och landsting fr.o.m. den 1 januari 1996 (prop. 1995/96:64, bet. FiU5, rskr. 1995/96:116) föreslår regeringen i föreliggande proposition en slutlig reglering mellan staten och kommuner respektive landsting i enlighet med vad som sagts under avsnittet Utgångspunkter för besparingar och prioriteringar. Regeringen föreslår att det generella statsbidraget till kommuner och landsting fr.o.m. år 1997 tillförs 3 482 miljoner kronor fördelat på 1 963 miljoner kronor till kommunerna och 1 519 miljoner kronor till landstingen.

Vid införandet av det förändrade bidrags- och utjämningsystemet för kommuner och landsting år 1996 tillfördes de generella statsbidragen sammanlagt 2 035 miljoner kronor. Dessa medel utgjorde huvuddelen av kommunsektorns kompensation för höjda arbetsgivaravgifter m.m. för finansieringen av EU-medlemskapet. Kommunerna tillfördes 822 miljoner kronor och lands-

tingen 1 213 miljoner kronor. Förändringen som skedde med utgångspunkt i kostnaderna för de föreslagna införandereglerna samt förändringar i kostnadsutjämnningen i det nya systemet, innebar en överkompensation till landstingen i förhållande till deras relativa andel av kommunsektorn. För år 1997 beräknas kostnaden för landstingens införanderegler att minska med 200 miljoner kronor. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att ett belopp om 200 miljoner kronor flyttas från landstingsbidraget till kommunbidraget. Denna ändring påverkar således inte nivån på anslaget, utan endast fördelningen av bidraget mellan kommuner och landsting.

Beskattningen av bilförmån föreslås i proposition 1996/97:19 ändras fr.o.m. år 1997. Förändringen beräknas innebära ett bortfall av skatteinkomster för kommuner och landsting med 533 miljoner kronor. Statsbidraget föreslås därför ökas med motsvarande belopp.

Två regleringar föreslås med anledning av finansieringsprincipen. I proposition 1996/97:27 föreslås att landstingen kostnadsfritt skall erbjuda insulin till patienter fr.o.m. år 1997. Bidraget till landstingen föreslås därför tillföras 30 miljoner kronor fr.o.m. år 1997.

Enligt vad som tidigare har redovisats under utgiftsområdet 16, anslaget A 10. Specialskolor och resurscenter bör, för de kommuner där specialskolorna är belägna, ersättningen till staten sänkas till 51 000 kronor per elev och läsår för elever inskrivna vid den skolan. Till följd av detta föreslås bidraget till kommunerna sänkas med 6,5 miljoner kronor fr.o.m. år 1997.

I tabell 2 nedan framgår den beräknade statsbidragsnivån för år 1997. Regeringen föreslår att det generella statsbidraget till kommuner och landsting för år 1997 uppgår till 62 227 miljoner kronor fördelat på 48 572 miljoner kronor till kommuner och 13 655 miljoner kronor till landsting.

TABELL 2. ANSLAGSNIVÅ FÖR KOMMUNER OCH LANDSTING (miljoner kronor):

	KOMMUNER			LANDSTING		
	1997	1998	1999	1997	1998	1999
Anslagsnivå 1996	44 740	44 740	44 740	12 048	12 048	12 048
Lärarpensioner	1 320	1 370	1 470	80	80	80
Nytt mervärdesskattesystem	1 963	1 963	1 963	1 519	1 519	1 519
Överföring kompensation EU-inträde	200	200	200	-200	-200	-200
Ändrad beskattning av bilförmån	355	355	355	178	178	178
Reglering enligt finansieringsprincipen	-6	-6	-6	30	30	30
Anslag	48 572	48 622	48 722	13 655	13 655	13 655

A2. Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting

1995/96	Anslag	1 820 000 ¹	Utgiftsprognos	1 419 000
			därav 1996	0
1997	Förslag	400 000		
1998	Beräknat	400 000		
1999	Beräknat	400 000		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Syftet med bidraget om 400 miljoner kronor är att ge möjlighet att ekonomiskt bistå vissa kommuner och landsting som har en särskilt svår ekonomisk situation och som kan få problem vid övergången till det nya utjämningsystemet. Bidraget skall användas för att i ett rekonstruktivt syfte bistå sådana kommuner och landsting. Utöver detta har Göteborgs kommun och Haninge kommun erhållit särskilda bidrag under år 1995 (prop. 1995/96:150, bet. 1995/96:FiU10, rskr. 1995/96:304).

Regeringens överväganden

Anslaget Bidrag till särskilda insatser för vissa kommuner och landsting bör även fortsättningsvis vara ett reservationsanslag. Hittills har regeringen inte fördelat de medel som avsatts för särskilda insatser i vissa kommuner och landsting. Regeringens bedömning är att det är för tidigt att avgöra om alla kommuner och landsting kan klara av sina ekonomiska åtaganden utan behov av särskilda insatser. Därför bör regeringen även fortsättningsvis ha tillgång till de extra resurser som de avsatta medlen utgör. För år 1997 föreslås således att ett belopp om 400 miljoner kronor avsätts för detta ändamål. Även för åren 1998 och 1999 beräknar regeringen i nuläget att motsvarande anslag tas upp för ändamålet.

Riksdagen har beslutat (prop. 1995/96:222, bet. 1995/96:FiU15, rskr. 1995/96:307) att högst 200 miljoner kronor av de 400 miljoner kronorna för år 1996 får användas för omstruktureringsprojekt i kommuner och landsting. Dessa projekt skall bidra till att det fortsatta omstruktureringsarbetet sker på ett sådant sätt att kvaliteten i de kommunala verksamheterna bibehålls på lång sikt. En särskild kommitté kommer senast den 15 januari 1997 att besluta om hur dessa medel skall fördelas.

Resurser 1997

Reservationsanslag 400 000 tkr

A3. Statligt utjämningsbidrag till kommuner och landsting

1995/96	Anslag	21 245 000 ¹	Utgiftsprognos	20 985 000
			därav 1996	20 985 000
1997	Förslag	20 985 000		
1998	Beräknat	20 985 000		
1999	Beräknat	20 985 000		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Syftet med bidraget är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommuner respektive landsting. Bidraget utjämnar såväl för skillnader i skattekraft som för strukturella kostnadsskillnader mellan kommuner respektive landsting. Bidraget motsvaras av en utjämningsavgift som kommuner och landsting erlägger till staten, vilken redovisas på statsbudgetens inkomstsida (inkomsttiteln Utjämningsavgift för kommuner och landsting).

Regeringens överväganden

Anslaget för statligt utjämningsbidrag föreslås förändras till ett obetecknat anslag eftersom anslagsformen förslagsanslag inte längre skall användas. Storleken på bidraget bestäms av de beräkningar som görs enligt förordningen om utjämningsbidrag och utjämningsavgift för kommuner och landsting (SFS1995:1645). Eftersom definitiva beräkningar görs först i början av år 1997 är föreslaget anslagsbelopp för år 1997 endast en prognos baserad på förväntat utfall för innevarande år. De definitiva beräkningarna för år 1997 kan därför föranleda att anslaget regleras ytterligare i tilläggsbudgeten. Eftersom motsvarande avvikelser uppstår även på statsbudgetens inkomstsida blir förändringen neutral för statsbudgeten.

Resurser 1997

Obetecknat anslag 20 985 000 tkr